

Етичке смернице за развој, примену и употребу поуздане и одговорне вештачке интелигенције

ПДФ извештај

Јединствени ИД корисника: e3c2f1b1-dfdb-4158-9682-790c3fe7cb22

Време попуњавања: 22-09-2023 02:34:22

Ваши одговори

Да ли је систем вештачке интелигенције дизајниран да:

Одговор:

Да ли је лице које користи и/или лице на које систем вештачке интелигенције утиче свесно да је у интеракцији са системом?

Одговор:

Да ли је лице које користи и/или лице на које систем вештачке интелигенције утиче обавештено да је одлука, садржај, савет или исход резултат алгоритамске одлуке?

Одговор:

У којој мери систем вештачке интелигенције може да утиче на аутономију личности при доношењу одлука?

Одговор:

Да ли су успостављене процедуре којима се лицу које користи систем вештачке интелигенције онемогућава да се, при доношењу одлука, ослања искључиво на систем вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоји процедура којом се спречава да систем вештачке интелигенције ненамерно (самосталним учењем) утиче на аутономију личности?

Одговор:

Да ли постоји процедура којом се спречавају могуће негативне последице по лица која користе као и лица на које систем утиче ако развију зависност од система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли су предузете мере за смањење ризика од зависности лица која користе као и лица на које систем утиче од коришћења система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли је систем вештачке интелигенције:

Одговор:

Да ли су лица која врше контролу обучена за те послове?

Одговор:

Да ли су успостављени механизми откривања и реаговања на нежељене штетне ефекте система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоји „дугме за заустављање“ или процедура за безбедно прекидање операције када је то потребно?

Одговор:

Да ли су развијене посебне контролне мере за евидентирање самоучења или аутономне природе система?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције припада информационо-комуникационој (ИКТ) инфраструктури од посебног значаја?

Одговор:

Да ли је систем вештачке интелигенције сертифицирован у складу са стандардима у области информационе безбедности (нпр. ИСО 27000 и др) или је усклађен са овим стандардима?

Одговор:

Да ли су препознати потенцијални облици претњи (напада) на које би систем вештачке интелигенције могао бити рањив?

Одговор:

Да ли су узете у обзир различите врсте рањивости и потенцијалне улазне тачке напада, и то (означити ако су узете у обзир):

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције припада информационо-комуникационој (ИКТ) инфраструктури од посебног значаја?

Одговор: []

Детаљан одговор:

Да ли је извршено тестирање неовлашћеног приступа Систему (нпр. пенетрационо тестирање)?

Одговор:

Која софтверска решења користите за заштиту од напада на систем вештачке интелигенције?

Одговор:

Који је временски период у коме је обезбеђено ажурирање система вештачке интелигенције које ће отклањати откривене безбедносне пропусте?

Одговор:

Да ли су дефинисани ризици, метрике ризика и нивои ризика система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли је успостављен процес за континуирано мерење и процену ризика?

Одговор:

Да ли су крајњи корисници и субјекти обавештени о постојећим или потенцијалним ризицима?

Одговор:

Да ли су идентификоване могуће последице напада (инцидената)?

Одговор:

Да ли је извршена процена утицаја стабилности и поузданости Система на доношење одлука (ризик од компромитовања података и алгоритама)?

Одговор:

Да ли је тестирање Система усклађено са одговарајућим нивоима стабилности и поузданости?

Одговор:

Да ли је планирана толеранција грешке?

Одговор:

Да ли је развијен механизам за процену промена у раду система вештачке интелигенције како би се испитале његова стабилност, поузданост и сигурност?

Одговор:

Које су мере предузете како би се осигурало да подаци који се користе за развој система вештачке интелигенције буду тачни, ажурни, потпуни и репрезентативни?

Одговор:

Како се врши праћење и документовање прецизности система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли је урађена статистичка анализа и да ли су могући сценарији или могуће категорије класификације равномерно или адекватно заступљене?

Одговор:

Да ли се о нивоу прецизности, одзива и тачности система вештачке интелигенције обавештавају крајњи корисници и/или субјекти?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције може да изазове критичне, супротстављене или штетне последице у случају ниске поузданости и/или поновљивости резултата рада система?

Одговор:

Да ли се мери сврсисходност система вештачке интелигенције (одговара дефинисаној сврси)?

Одговор:

Да ли од специфичног контекста и услова зависи поновљивост резултата рада система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли се врше верификација и валидација поузданости и поновљивости система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли се документује процес тестирања и верификације поузданости и поновљивости система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоји план за исправљање грешака у систему вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоји процедура за поступање у случајевима у којима систем вештачке интелигенције даје резултате с ниским резултатом поверења?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције користи континуирано учење?

Одговор:

Да ли су узете у обзир потенцијалне негативне последице учења система

вештачке интелигенције које могу да утичу на резултат?

Одговор:

Да ли је анализиран утицај система вештачке интелигенције на право на приватност, право на физички, психички и/или морални интегритет, као и право на заштиту података о личности?

Одговор: []

Детаљан одговор:

У зависности од случаја коришћења система вештачке интелигенције, да ли је успостављен механизам којим се посебно означавају елементи система који утичу на приватност?

Одговор:

Да ли ће припрема, тренирање, развој и коришћење система вештачке интелигенције захтевати обраду података о личности (укључујући посебне врсте података о личности)?

Одговор:

Да ли постоји правни основ за (намеравану) обраду података о личности?

Одговор: []

Уколико се обрађују посебне врсте података о личности, да ли су испуњени услови за дозвољеност такве обраде?

Одговор:

Да ли је одређена (оправдана и законита) сврха обраде података о личности?

Одговор:

Да ли је област на коју се примењује систем вештачке интелигенције уређена посебним прописима и да ли се (намеравана) обрада података о личности врши у складу с тим посебним прописима?

Одговор:

Да ли је спроведена нека од следећих мера (од којих су неке обавезне према Закону о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, број 87/2018) и закону/пропису друге земље/ЕУ чија је примена обавезна у конкретном случају)?

Одговор: []

Да ли је у систему вештачке интелигенције омогућено да лице да опозив пристанка на обраду података о личности, приговор и брисање података о личности по захтеву лица на које се подаци односе?

Одговор:

Да ли су узете у обзир последице обраде података о личности по приватност лица и право на заштиту података о личности, током целокупног животног циклуса система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоје последице по приватност и заштиту података о личности услед обраде других података у оквиру система вештачке интелигенције који нису подаци о личности?

Одговор:

Да ли је систем вештачке интелигенције усклађен са одговарајућим стандардима или другим општеприхваћеним протоколима за управљање подацима?

Одговор:

Да ли су успостављене мере за праћење система вештачке интелигенције током његовог читавог „животног“ циклуса?

Одговор:

Да ли постоји техничка документација (досје/портфолио) система вештачке интелигенције који се правовремено ажурира и да ли се та документација чува у складу са законом?

Одговор:

Да ли су успостављене мере за континуирано праћење квалитета улазних података система вештачке интелигенције?

Одговор: []

Детаљан одговор:

Да ли је могуће ретроактивно евидентирати који су подаци коришћени од стране система вештачке интелигенције да би се донела одређена одлука(е) или препорука(е)?

Одговор:

Да ли је могуће ретроактивно евидентирати који је модел или правило коришћено за доношење одређене одлуке(а) или препоруке(а)?

Одговор:

Да ли су успостављене мере за континуирану процену квалитета излазних резултата система вештачке интелигенције?

Одговор: []

Детаљан одговор:

Да ли се у систему вештачке интелигенције врши евидентирање приступа систему од стране корисника при доношењу одлука и препорука?

Одговор:

Да ли се у систему вештачке интелигенције врши евидентирање метаподатака (датум и време почетка и завршетка коришћења система, базе података која је коришћена као референтни извор података у систему и др) о начину коришћења система?

Одговор:

Да ли се у систему вештачке интелигенције врши евидентирање приступа систему од стране лица која контролишу процес доношења одлука?

Одговор:

Да ли је креиран документ који на јасан начин објашњава модел Система на начин да пружа информације о: 1) сврси алгоритма, 2) скупу података на којима је модел трениран, 3) извору и начину прикупљања података, 4) својствима алгоритма?

Одговор:

Да ли је корисницима објашњен начин на који систем вештачке интелигенције предлаже одлуке?

Одговор: []

Детаљан одговор:

Да ли је успостављен механизам за праћење степена разумевања корисника (оптималног обима/степенa објашњења)?

Одговор:

Да ли се континуирано прати и анализира разумевање корисника ради организовања додатних обука или вршења одговарајућих корекција система вештачке интелигенције?

Одговор:

У случају коришћења интерактивних система вештачке интелигенције (чет-ботови, робо-адвокати), да ли су корисници обавештени да су у интеракцији са системом вештачке интелигенције, а не с људским бићем?

Одговор:

Да ли је кориснику који не жели да комуницира са системом вештачке интелигенције обезбеђен други начин комуникације?

Одговор:

Да ли је успостављен механизам за информисање о намени и критеријумима на основу којих се доноси одлука?

Одговор:

Да ли су корисници информисани о предностима коришћења система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли су корисници обавештени о техничким ограничењима и потенцијалним ризицима система вештачке интелигенције значајним за доношење одлуке (нпр. који је ниво тачности и/или распон могућих грешака система)?

Одговор:

Да ли је припремљен материјал за обуку за адекватно коришћење система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли постоје дефинисане процедуре за спречавање креирања или подстицања предрасуда у систему вештачке интелигенције, како при избору улазних

података, тако и креирању алгоритма?

Одговор:

Да ли се врши едукација и подизање свести лица која учествују у стварању система вештачке интелигенције (дизајнери, програмери и др) како да препознају дискриминацију и предрасуде?

Одговор:

Да ли постоји механизам који у систему вештачке интелигенције препознаје предрасуде и дискриминацију?

Одговор:

Да ли се дефиниција равноправности користи и примењује у свим фазама процеса успостављања система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције одговара различитим афинитетима и могућностима?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције могу да користе особе са инвалидитетом или друге посебно осетљиве групе, као и маргинализоване групе (могућност избора више од једног одговора)?

Одговор:

Да ли је током развоја система обезбеђен принцип универзалног дизајна, ако је применљиво?

Одговор:

Да ли је извршена процена примене система вештачке интелигенције на групе које би могле бити погођене исходима примене система?

Одговор:

Да ли су приликом развоја система вештачке интелигенције консултоване све заинтересоване стране?

Одговор:

Да ли су запослена/ангажована лица експлицитно упозната с непосредним или посредним ефектима које вештачка интелигенција има или може да има на њихов радни статус и права?

Одговор:

Да ли су запослена/ангажована лица имали обуку која им пружа знање о функционисању вештачке интелигенције и њеном утицају на њихов радни статус и права?

Одговор:

Да ли је запосленим/ангажованим лицима и синдикатима омогућено да траже и добију податке о високоризичним системима вештачке интелигенције који утичу на њихов радни статус и права у вези са тим?

Одговор:

Да ли ће се након пуштања у рад система спроводити периодична испитивања корисника система, а у циљу контроле истог?

Одговор:

Да ли постоје потенцијални негативни утицаји система вештачке интелигенције на животну средину?

Одговор:

Да ли су успостављени механизми за процену утицаја развоја, примене и/или коришћења система вештачке интелигенције на животну средину (на пример, количина употребљене енергије и емисије угљеника)?

Одговор:

Да ли су дефинисане мере за смањење утицаја система вештачке интелигенције на животну средину током његовог животног циклуса?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције утиче на радно ангажовање и начин рада?

Одговор:

Да ли су пре увођења система вештачке интелигенције о томе обавештени и консултовани запослени/ангажовани на чији ће рад увођење система утицати, као и на њихове представнике (синдикате и сл)?

Одговор:

Да ли су предузете одговарајуће мере које ће обезбедити разумевање утицаја система вештачке интелигенције на начин рада запослених/ангажованих?

Одговор:

Да ли коришћење система вештачке интелигенције ствара ризик од деквалификације запослених/ангажованих?

Одговор:

Да ли су предузете одговарајуће мере да се спречи ризик од губитка вештина?

Одговор:

Да ли коришћење система вештачке интелигенције промовише или захтева нове (дигиталне) вештине?

Одговор:

Да ли су припремљени корисничко упутство и други материјали неопходни за усавршавање запослених/ангажованих?

Одговор:

Да ли се реализују обуке запослених/ангажованих?

Одговор:

Да ли систем вештачке интелигенције може имати негативан утицај на друштво у

целини или на демократију?

Одговор:

Да ли је процењен посредан утицај коришћења система вештачке интелигенције на све заинтересоване стране или друштво у целини?

Одговор:

Да ли су предузете одговарајуће мере које смањују потенцијалан штетни утицај на друштво?

Одговор:

Да ли су предузете мере које обезбеђују да систем вештачке интелигенције не утиче негативно на демократију?

Одговор:

Да ли је успостављен механизам којим се омогућава ревизија система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли је омогућено да (независно) треће лице може да изврши ревизију система вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли је дефинисан процес ревизије од стране трећих лица који обухвата испитивање етичких питања и мера праћења одговорности?

Одговор:

Да ли је организована обука о ризицима коришћења система вештачке интелигенције и одговарајућем правном оквиру?

Одговор:

Да ли имате одбор који се бави етичким питањима примене система вештачке интелигенције, или сличан механизам којим се обезбеђује дискусија о одговорности и етичким праксама?

Одговор:

Да ли је успостављен механизам за дискусију, континуирано праћење и процену доследности примене ових Смерница за систем вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли предвиђени процес укључује идентификацију и документовање неусаглашених ставова у вези с различитим етичким принципима и објашњењима одлука?

Одговор:

Да ли је спроведена обука лица укључених у процес?

Одговор:

Да ли је трећим лицима (добављачима, крајњим корисницима, дистрибутерима/продавцима и др) омогућена пријава потенцијалних рањивости,

ризика и/или дискриминације у систему вештачке интелигенције?

Одговор:

Да ли евентуалне пријаве рањивости, ризика и дискриминације захтевају ревизију процеса управљања ризиком?

Одговор:

У случају чињења штете појединцима да ли је успостављен механизам за обештећење?

Одговор: